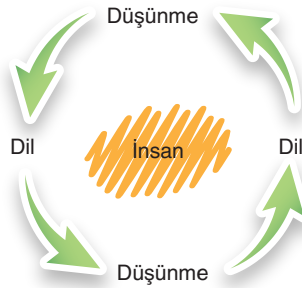
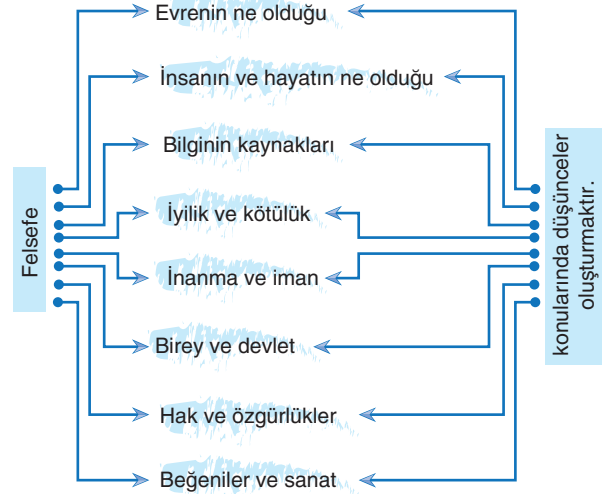

FELSEFİYİ TANIMA

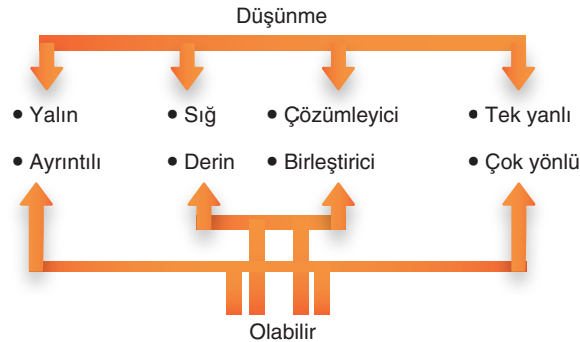
FELSEFE VE DÜŞÜNME

- ✓ Felsefe, genel bir çerçeve çizilirse her şeyden önce bir soru sorma ve bu soru hakkında düşünme faaliyetidir. Felsefeyle insan sorunlara yönelir ve sorduğu sorulara akılcı cevaplar arar.
- ✓ Felsefe insanın akıl ve düşünme metoduyla sorunları veya gerçekliği kavramaya yöneldiği, dünyayı ve var oluşunu anlamaya çalıştığı bütüncül bir bakış açısı oluşturmaktır.
- ✓ Varlığın ne olup olmadığı ve insani eylemlerin temel amaçları felsefenin ortaya çıkış problemleridir. Bu durum felsefenin sadece teoriyle değil pratikle yani hayatla da ilgili olduğunu gösterir.
- ✓ Düşünme, yönelmeyle başlar ancak her düşünme doğruya yönelmez.
- ✓ Düşünmenin yönelimi evrene ve bilgiye yönelikse doğru bilgiye, eyleme yönelikse doğru eyleme yönelmez.
- ✓ Her yönelim farklı ve karşıt yönelimleri de barındırır. Bu yönelme, dil aracılığıyla ve kendine özgü bir kavram örgüsüyle gerçekleşir.
- ✓ Toplumsal bir varlık olan insanın dili, düşünebilmesine, düşünebilmesi de diline bağlıdır.
- ✓ Düşünme; felsefenin yanında bilim, sanat, din ve günlük hayat etkinliklerini de olanaklı kılar. Her alan kendi dil ve düşünme tarzını oluşturur.

Düşünmenin Önemi ve Gerekliliği

- ✓ Zihinsel bir etkinlik olan düşünme hem duyu içeriğinin algılanması hem de kavramların anlamlandırılmasıdır.

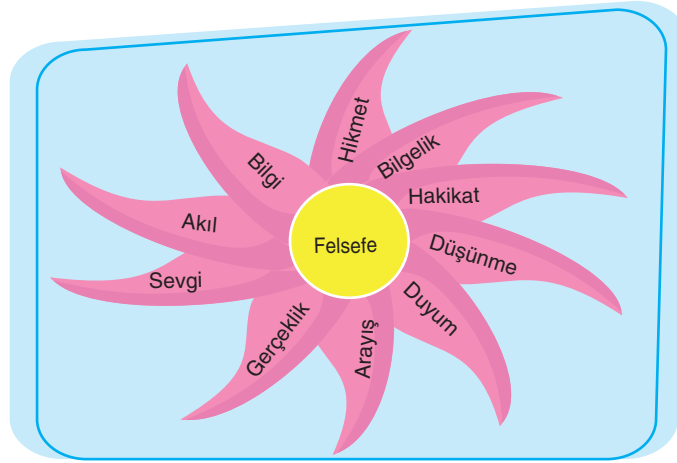
- ✓ Düşünme sırasında nesnelerin yerini tutan semboller kullanılır.
- ✓ Semboller arası ilişkilerin doğru bir şekilde kurulmasıyla anlamlandırma yapılır ve düşünme içerikleri bilgi hâline gelir.
- ✓ Bilgi, en sade biçimiyle düşünme sonucunda elde edilen bir üründür. Her bilgi bir açıklamadır. Her açıklama, bir şeyin ne olduğunu söylerken ne olmadığını da söylemeyi içerir.
- ✓ Düşünmenin sağladığı ayırt edebilme özelliği insanın bilincini oluşturur. Bilinç, insanın kendisini ve dışındakileri fark edebilmesidir.
- ✓ Bireyin bilinci üzerine düşünmesi ve düşüncelerinde nelerin etkili olduğunu sorgulaması öz bilinç durumudur.
- ✓ Öz bilinç, sorgulayıcı zihin durumudur. Bilgi edinmenin yanı sıra bilginin nasıl elde edileceğinin cevabını bulmaya ve tüm bunların eleştirisini yapmaya çalışır.
- ✓ Hayal kurma, konuşma, dinleme, okuma ve yazma gibi durumlar düşünmenin farklı biçimleridir.
- ✓ Düşünmeyle insan; var olan bilgilerini birleştirir, onları çözümler ve anlamlı hâle getirir.
- ✓ İnsanın düşünmeyle ürettiklerine bakıldığında düşünmenin yoğunluğu, şekli ve yönteminin bu ürünlerin ortaya çıkmasını ve farklı düşüncelerin oluşmasını sağladığı görülür. Felsefe, bilim, sanat ve teknoloji bu durumun en iyi örneklerindendir.

FELSEFE TERİMİ

- ✓ Türkçede bilgelik sevgisi anlamına Yunanca philosophia (felsefe) terimi, philia (sevmek) ve sophia (bilgelik) sözcüklerinin birleşiminden türemiştir.
- ✓ Felsefe ile uğraşan düşünürlere filozof (philosophos) adı verilmiştir.
- ✓ Felsefe teriminin ilk defa Pythagoras (Pisagor) tarafından kullanıldığı kabul edilir.
- ✓ Antik dönemde düşünürlere bilge ya da bilgelik anlamına gelen “sophos” denmiştir. Pythagoras ise Tanrı dışında kimsenin bilge olamayacağını düşünerek bu kelimenin başına “philia” (sevgi, arayış) kelimesini getirmiştir.

Felsefenin İlişkili Olduğu Kavramlar

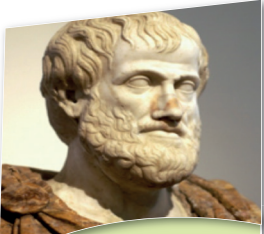
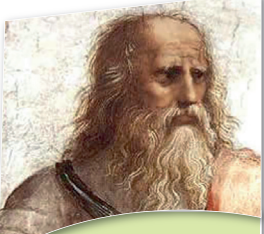
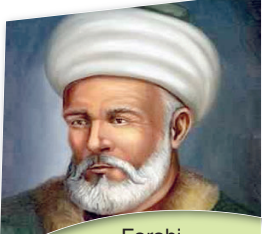
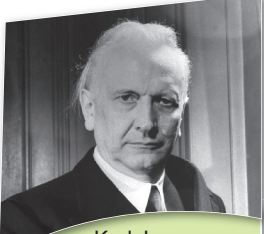
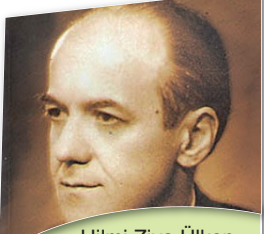

- ✓ Filozofun bilgiyle uğraşması felsefenin “hikmet” anlamında kullanılmasını sağlamıştır.
- ✓ Yunanca eserlerin Arapçaya çevrilmesi sırasında philosophos (filozof) teriminin hem “feylasuf” hem de “hâkim” (hakiym) olarak kullanılması bu nedenledir.
- ✓ Hâkim, aynı zamanda hikmet sahibi olan kişi anlamında da kullanılır. Hikmet sahibi kişi hâkim olduğu şeyin nedenlerini bilen kişidir.
- ✓ Fahrettin er-Râzi’ye göre hikmet, özû itibarıyla ilimle ilgilidir. Buna ek olarak doğruyu bilmek ve onu hayata geçirmek de hikmetle alakalıdır.
- ✓ Hikmet, bir şeyin özünü, nedenlerini bilmektir. Bu nedenle İslam felsefesinde felsefe kavramının eş anlamlısı olarak hikmet kavramı da kullanılır.

- ✓ Filozoflar her çağda ve o çağın toplumlarında hakikati aramıştır. Dolayısıyla felsefeyle hakikat arasında bir ilişki söz konusudur.
- ✓ Bazen gerçeklik bazen doğruluk kavramı yerine kullanılan hakikatin tam bir tanımını yapmak zordur.
- ✓ Gerçeklik anlamıyla hakikat, varlıkların var olması anlamına gelir. Doğruluk anlamında düşünüldüğünde ise insanın bir konu hakkındaki düşüncesinin o konunun gerçekliğiyle olan uygunluğudur.
- ✓ Hakikatin felsefede kullanımı daha çok onun doğruluk anlamı üzerindedir. Filozof, insana dair her alanda düşünce üreterek hakikati aramaktadır.

Felsefe Tanımları

- ✓ Birbirinden farklı birçok felsefe tanımı vardır. Felsefenin bu kadar çok tanımı olmasının nedeni problem alanının genişliğidir.
- ✓ Bilimden sanata, siyasetten ahlâka hemen hemen her şey felsefenin konusudur.

 Aristoteles	Var olan olarak var olanı ve özü gereği ona ait olanları inceleyen bir bilim vardır. Bu bilim (felsefe) herhangi bir özel bilimle aynı değildir. Çünkü diğer bilimlerin hiçbirisi var olanlar olarak var olanları genellikle ele alamaz.	 El Kindi	İnsan sanatlarının değer ve mertebe bakımından en üstünü felsefedir. Felsefe tarihi insanın gücü ölçüsünde var olanların hakikatini bilmesidir.
 Platon	Felsefe, diyalektik düşünme yoluyla ideaların bilgisini kavramadır.	 Farabi	Felsefe, hem kavramsal hem de pratik olarak yetkinleşmedir.
 Karl Jaspers	Felsefe, yolda olmak demektir. Felsefede sorular cevaplardan daha önemlidir, her cevap yeni sorulara çevrilir.	 Immanuel Kant	Felsefenin görevi yanlış anlamadan doğan aldanmacaları ortadan kaldırmaktır. Üstelik bu öylesine övülüp değer verilen kuruntuların yitmesine sebep olsa bile.
 Hilmi Ziya Ülken	Felsefe insanın varlık hakkındaki düşüncesi ve bu düşünce üzerindeki düşüncesidir. Başka deyişle felsefe varlık ilmidir.	 Takiyettin Mengüşoğlu	Felsefe; bütün "var olan" şeylerin ortak olan, birleştirici olan niteliğini ortaya koymaya çalışır.

FELSEFİ DÜŞÜNCENİN ORTAYA ÇIKIŞI

- ✓ Felsefenin tarihsel seyrine bakıldığında onun ilk izleri Doğu medeniyetlerinde görülür.
- ✓ Doğu medeniyetlerinin ahlak ve siyaset alanında ileri sürdüğü pratik düşüncelerin temelinde insan ilişkilerine getirdiği yorumlar, felsefenin buralarda var olduğunu kanıtlamaktadır. Sümer, Mısır, Çin, Hint ve İran medeniyetlerinin düşünce ürünleri felsefeye kaynaklık etmiştir.
- ✓ Varlık alanında başlattığı araştırmalar ve teorik tartışmalar nedeniyle felsefenin MÖ 6. yüzyılda Antik Yunan medeniyetinde sistematik hâle getirildiği kabul edilmiştir.

Antik Yunan Medeniyeti

- ✓ Antik Yunan medeniyetinin o dönemde yüksek refah düzeyine ulaşması ve farklı kültürlerle olan ilişkisi, felsefenin burada gelişmesine olanak sağlamıştır.
- ✓ Zaman içinde felsefe; farklı kültür ve coğrafyalara yayılmış, hayatı ve insanı anlamaya yönelik sorgulama faaliyeti hâline gelmiştir.

Felsefenin Antik Yunan Medeniyetinde Ortaya Çıkış Nedenleri

- ✓ Kültürler arası alışveriş
- ✓ Varlık–Oluş–Bilgi–Değer ile ilgili düşünceler
- ✓ Teoria–sistemli araştırma

Kültürler Arası Alışveriş

- ✓ Kültür oluşumlarının hepsinde yeterli düzeyde bir bilinç yani felsefenin en önemli özelliği olan “üzerine düşünme” örnekleri bulunmaktadır.
- ✓ Bu örnekler ticari alışveriş yoluyla Antik Yunan Medeniyetine ulaşmış ve burada bir birlik oluşmasını sağlamıştır.

Varlık–Oluş–Bilgi–Değer ile İlgili Düşünceler

- ✓ “Hikmet” veya “sophia” pratik bilgeliği içermektedir. Birçok medeniyette erdemli ve doğru yaşamla ilgili öğütler bulunmaktadır.
- ✓ Varlık–oluş, bilgi ve değerle ilgili serbest çağrışımların ötesinde daha sistemli düşünceler felsefenin başlangıcı sayılabilir.

Teoria–Sistemli Araştırma

- ✓ Felsefe “teoria”dır. Felsefe gündelik her tür deneyim ve çağrışımlardan yararlanmakla birlikte bir problem etrafında yoğunlaşıp problemin çeşitli boyutlarını akıl yoluyla kavramaya çalışır. Bu anlamda felsefe, zihin yoluyla ortaya konan teorik bilgidir.

1. İnsan, diğer varlıklardan “bilinçli olmak” bakımından ayrılır. Bu bilinç onu, yaşadığı hayatı, kim olduğunu, bildiklerinin doğruluğunu ve evrenin amacını düşündürten, bu yolla da ona “yaşamaya değer bir hayat” sunan bir bilgi arayışına yöneltir. İşte bu arayış, felsefenin kendisidir.

Bu parçaya göre felsefe aşağıdakilerden hangisiyle tanımlanabilir?

- A) Fayda sağlayan bilgidir.
- B) Doğru bilgiye ulaşma çabasıdır.
- C) Eleştiriye dayanan düşüncedir.
- D) Hakikatin özünü bilmektir.
- E) Her şeyin bilgisine sahip olmaktır.

2. Felsefe her şeyi bilme iddiasında değildir. Felsefede herhangi bir bilgiye sahip olmaktansa onun aranması amaç edinilmiştir. Bu yüzden felsefede cevaplardan çok sorular ön plandadır.

Bu parçada savunulan görüş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Felsefede fikirler ortaya atılırken çelişkili hükümlere yer verilmez.
- B) Felsefede kesin sonuçlara ulaşmaktan çok, bilgi arayışında olmak önemlidir.
- C) Felsefi bilgi yaratıcılık gerektirir.
- D) Felsefe olanı incelediği gibi olması gerekeni de inceler.
- E) Her devirde farklı felsefi akımlar önemli hâle gelir.

3. Felsefede bilginin kaynağının ne olduğu sorusundan çok, bilgiye hangi araçlarla ulaşılacağı önemlidir. Çünkü bilgiye nasıl gideceğimizi bilmedikçe doğru bilgiyi elde etmemiz mümkün değildir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Felsefi bilgiye ulaşmada yöntemin gerekliliği
- B) Felsefenin yaşamın anlamını araştırdığı
- C) Felsefenin insan ve varlığı konu edindiği
- D) Felsefede kesin sonuçlara ulaşılmamasının gerekçeleri
- E) Felsefenin olması gerekeni araştırması

4. Hikmet ile felsefe arasındaki en belirgin fark hikmet sahibi kişinin hakikatin sırrına ulaşmış olması, bilgi konusunda güçlü bir kavrayışa sahip olması, bildiklerini erdemli bir hayatın temeline almasıdır. Fakat felsefe bilgelik sevgisidir. Filozof bilgiye sahip değildir; bilginin peşinde olan, bilginin peşinden giden insandır. Filozof bilgiyi bilmek istemektedir. Bu yüzden filozof bilgiyi sevmekte, bu sevgi de onun bilgiye ulaşma çabasının süreklilik göstermesine neden olmaktadır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Felsefe ve hikmetin özünde aynı şey olduğu
- B) Hikmet sahibi insanın aynı zamanda bir filozof olduğu
- C) Filozofların hikmet sahibi insanlar olduğu
- D) Felsefe ve hikmetin birbirinden farklı şeyler olduğu
- E) Hikmet ve felsefenin aynı şeyi amaçladığı

5. “Felsefe ne olmalı?” veya “Felsefe ne gibi bir değer taşımalı?” soruları tartışmaya açıktır. Ondan ya olağanüstü açıklamalar beklenir ya da boş düşüncelerle bir tutularak bir yana atılır. Ona ya alışılmamış anlamlı bir insan emeği olarak korkuyla bakılır ya da düş kurmaktan doğan can sıkıcı konuşmalar diye eleştiri yağdırılır. Oysa felsefe tüm bu çelişki ve zıtlıklardan çok daha farklı anlam ve değerler taşımaktadır. Ancak çoğu insan bundan habersizdir.

Bu parçada savunulan görüş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Felsefe, konu ve işlev bakımından hak ettiği yerde değildir.
- B) Her toplumun felsefeye bakış açısı birbirinden farklıdır.
- C) Felsefenin konusu zamanla değişime uğramıştır.
- D) Felsefede sorular cevaplardan daha önemlidir.
- E) Felsefeyi ancak iyi bir öğretici öğretebilir.

6. Felsefenin ne olduğu ve felsefeden ne beklendiği konusunda uzlaşma yoktur. Kimilerine göre ne yapmaya çalıştığı belli olmayan saplantılar bütünü, kimilerine göre de öyle zor bir şeydir ki dipsiz kuyuya taş atmaya benzer.

Bu parçaya dayanılarak felsefeyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Tarihi bilinmeden felsefe yapılamaz.
B) Felsefe, bireyin anlama ve bilme merakını giderir.
C) Felsefenin tanımı konusunda farklı düşünceler söz konusudur.
D) Felsefe, kesin sonuçlara ulaşmalıdır.
E) Bilimlerin gelişmesi felsefenin alanını daraltmıştır.

7. Mitolojinin vermiş olduğu cevapların insanı tatmin edemez olması, insanın bu sorular üzerinde düşünmesine, bilmek istediğine kendi aklıyla ulaşmaya çalışmasına neden olmuştur. İşte o zaman insanın kendi bulduklarıyla mitolojinin sunduğu arasında çatışma başlamış ve felsefe doğmuştur.

Bu parçaya göre felsefenin ortaya çıkmasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

- A) Üretimden arta kalan boş zamanın bulunması
B) Farklı toplumlarla kültür alışverişinin olması
C) Metafiziğin reddedilerek evrenin akıl ve bilme arzusu ile açıklanması
D) Hoşgörülü ve özgürlükçü bir ortamın olması
E) Dinî ve mitolojik açıklamaların yaygınlaşması

8. Felsefi bilgi titiz ve atlama yapmaksızın sürdürülen bir zihnin ürünüdür. Varmış olduğu görüşlerin insan, evren ve değerler hakkında sistemli ve düzenli bilgiler olması gerekir. Nitekim felsefe kendi tarihi akışı içinde mantık ilkeleri-ne uygun düşüncelerden ibarettir.

Bu parçada felsefenin hangi özelliği vurgulanmaktadır?

- A) Bilgi üstüne bir bilgi olması
B) Kişiden kişiye değişen bilgiler içermesi
C) Evrensel olması
D) Toplumsal yaşamdan etkilenmesi
E) Sonuca akıl yoluyla ulaşması

9. "Felsefe nedir?" bu, hayli zor ve meşhur bir sorudur. Onu cevaplamanın en kolay yollarından biri, felsefenin filozofların yaptığı şey olduğunu söylemek ve sonra da Platon, Aristoteles, Descartes, Hume, Kant, Russell, Wittgenstein, Sartre ve diğerlerinin eserlerine gönderme yapmaktır.

Buna göre "Felsefe nedir?" sorusunun cevaplanamamasının nedeni aşağıdakilerden hangisi olamaz?

- A) Felsefenin öznel bir etkinlik olması
B) Felsefenin konularının geniş olması
C) Filozofların kendine özgü bir yaklaşımının bulunması
D) Toplumsal sorunlarla ilgilenmesi
E) Her dönemde felsefenin ilgi alanının değişmesi

10. Filozofun, felsefeye ilişkin bilincini dolaysız bir biçimde sergilemesi ve doğrudan doğruya "Felsefe nedir?" sorusunu sorması bile, felsefenin ne olduğuna ilişkin tavrını örtülü bir biçimde de olsa duyumsatmak durumundadır. Felsefeyi felsefe yapanın ne olduğu, doğrudan filozofun etkinliğine bağlıdır. Felsefe, filozofun söyleminden ayrı düşünülemez. Dolayısıyla felsefenin ne olduğu, filozofun felsefi tavrıyla ilişkilidir; hiçbir biçimde ondan ayrılamaz.

Bu parçada filozofun hangi özelliği vurgulanmaktadır?

- A) Daha önce cevaplanmış sorular sorması
B) Görüşlerinin kendine ait bir özgünlük taşıması
C) Soruşturmasına, olabildiğince çok bilgiyle başlaması
D) Mutlak bilgiye ulaşmaya çalışması
E) Sezgilerinin güçlü olması

ÖĞRENCİ NO		YANITLAR	
1	(A) (B) (C) (D) (E)	11	(A) (B) (C) (D) (E)
2	(A) (B) (C) (D) (E)	12	(A) (B) (C) (D) (E)
3	(A) (B) (C) (D) (E)	13	(A) (B) (C) (D) (E)
4	(A) (B) (C) (D) (E)	14	(A) (B) (C) (D) (E)
5	(A) (B) (C) (D) (E)	15	(A) (B) (C) (D) (E)
6	(A) (B) (C) (D) (E)	16	(A) (B) (C) (D) (E)
7	(A) (B) (C) (D) (E)	17	(A) (B) (C) (D) (E)
8	(A) (B) (C) (D) (E)	18	(A) (B) (C) (D) (E)
9	(A) (B) (C) (D) (E)	19	(A) (B) (C) (D) (E)
10	(A) (B) (C) (D) (E)	20	(A) (B) (C) (D) (E)

FELSEFİ DÜŞÜNCENİN ÖZELLİKLERİ

Felsefi Düşüncenin Özellikleri		
• Sorgulama	• Eleştirel Olma	• Sistemli Olma
• Merak Etme	• Refleksif Olma	• Tümel (Bütüncül) Olma
• Şüphe Duyma	• Rasyonel Olma	• Öznel (Subjektif) Olma
• Hayret Etme	• Tutarlı Olma	
• Yığılımlı İlerleme	• Evrensel Olma	

Sorgulama

- ✓ Felsefede bir problemi çözmenin ilk adımı soru sormaktır. Sorgulama; bir amaca yönelik soruları sistemli bir şekilde sorarak anlamaya çalışma ve gerçeğe ulaşma çabasıdır.

Merak Etme

- ✓ Merak; bilim ve felsefenin temelinde yer alan, zihni harekete geçiren bilme isteğidir. Merak eden insan, bu merakı sayesinde sorgulamaya ve gerçeğe ulaşmaya çabalar.

Şüphe Duyma

- ✓ Felsefi tavır, bilginin akılsal denetlemeye tabi tutulup mantıklı hâle gelmedikçe doğru kabul edilmemesi yani ondan şüphe edilmesidir. Felsefi şüphenin belli bir amacı ve sistemi vardır, gelişigüzel değildir.

Hayret Etme

- ✓ Filozof, her şeyi ilk defa görüyormuş gibi ona şaşırabilen insandır. Felsefe bu sayede sıradan düşüncelerden sıyrılır. Dünyaya yeni bir gözle bakabilmenin ilk adımı hayret etmedir. Hayret eden insan merak eder ve araştırmaya başlar.

Yığılımlı İlerleme

- ✓ Filozoflar felsefenin ilk ortaya çıktığı çağdan bu yana benzer sorulara farklı yanıtlar vermiştir. Yığılımlı olma, felsefi düşüncenin birbirini etkileyen ve bu etkileşimle ilerleyen bir niteliğe sahip olmasını ifade eder.

ÖRNEK-1

Descartes, Felsefenin İlkeleri adlı eserinde: “Gerçeği arayanın yaşamında bir kez tüm şeylerden gücü yettiği ölçüde kuşku duyması gerekir.” ve “Bu nedenle kendilerinden kuşku duyulan tüm şeylere yanlış gözüyle bakmak da yararlı olur.” der. Böylelikle o, en ufak bir kuşku içeren her şeyin yanlış kabul edildiği bir başlangıç noktası belirler. Bu, hiçbir konuda kesin ve doğru bilgi diye bir şeyin olmadığını öne süren İlk Çağ kuşkucularının yaklaşımından farklıdır.

Buna göre Descartes’ı İlk Çağ kuşkucularından ayıran özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- Duyu deneyiminden kuşku duymuyor olması
- Kuşkuyu doğru bilgiye ulaşmak için bir yöntem olarak kullanması
- Gerçekliğin bilinemez olduğunu savunması
- Tüm bilgi iddialarının yanlış olduğunu düşünmesi
- Bilgi edinmede aklın tek başına yetersiz olduğunu öne sürmesi

(2022-AYT)

ÖRNEK-2

Felsefi bir soruya verilen bir cevap, yüzyıllar sonra yaşayacak olan bir başka filozofu etkileyebilir. Sonraki dönemde yaşayan filozof, önceki cevaba eklemeler yapıp onu geliştirebilir ya da önceki cevabın yanlış bir yönünü düzeltebilir. Felsefi bir soru ya da görüş, bilime ve sanata esin kaynağı olabilir. Bu alanların gelişmesine katkı sunabilir.

Bu parçada felsefi düşüncenin hangi özelliği vurgulanmaktadır?

- Tutarlı olma
- Hayret etme
- Rasyonel olma
- Yığılımlı ilerleme
- Sistemli olma

Eleştirel Olma

- ✓ Eleştirel olma, herhangi bir düşünceyi ya da görüşü ele alırken onu olduğu gibi kabul etmek yerine akıl süzgecinden geçirmektir.
- ✓ Bir problem ele alınırken onu birtakım sınamalara tabi tutma, onu oluşturan bütünü parçalarına ayırma, iyi ve kötü yanlarını ortaya koyarak değerlendirme eleştirel olmanın temel öğeleridir.

Rasyonel Olma

- ✓ Rasyonel olma; akılcı veya akılsal olma anlamına gelir.
- ✓ Felsefe konu ve yöntem açısından akılsal bir uğraştır.
- ✓ Rasyonel olma, felsefenin zihinsel bir etkinlik olmasının yanında akıl ilkeleri ve akıl yürütme kurallarına uygun olması anlamlarına da gelmektedir.

Refleksif Olma

- ✓ Refleksiyon; düşüncenin herhangi bir nesneye ya da duruma yönelmesi yerine düşüncenin kendisine veya başka bir düşünceye yönelmesidir.
- ✓ Bir ağacı düşünme refleksiyon değildir. Ancak ağaca dair algı ve ağaç fikrinin ne olduğu konusunda düşünme refleksiyondur.
- ✓ Felsefede "Felsefe Nedir?" sorusunu sorarak felsefe üzerine düşünmek de refleksiyondur.

Evrensel Olma

- ✓ Evrensellik; felsefi soruların bulunduğu çağı aşması ve herkes için geçerli olması durumudur.

ÖRNEK-3

Felsefeyle tanışmanız büyük olasılıkla "İyi nedir?", "Hayatın bir anlamı var mıdır?", "Doğru nedir?" gibi sorulara cevap ararken olmuştur. Çok geçmeden fark edersiniz ki felsefe faaliyeti hiç bitmeyen bir alışveriştir; okuyucuların, meseleleri zihinlerinde tekrar tekrar ele almalarına olanak sağlayan ebedî bir sohbet-tir. Bu sohbet neticesinde söz konusu meseleyi daha iyi biliyor hâle gelip bazı sorulara cevap bulduğunuzu düşünebilirsiniz. Ama bilmeliyiz ki en temel sorulara ilişkin doğruları ve hakikatleri bulma görevi asla tamamlanan bir süreç değildir.

Bu parçada felsefenin hangi özelliği vurgulanmaktadır?

- A) Basit kanaatler ve ön yargılara yer vermemesi
- B) Mutlak ve kesin sonuçlar içermemesi
- C) Var olanı bir bütün olarak ele alması
- D) Sistemli ve tutarlı olması
- E) Geçerli akıl yürütmelere dayanması

(2023-TYT)

ÖRNEK-4

Fizik, biyoloji ve psikoloji gibi bilimlerin araştırma alanına giren konular, eskiden filozofların üzerinde düşündüğü ve yanıt aradığı meselelerdi. Zamanla felsefeden bağımsızlaşarak kendi özgün alanlarını oluşturan bu bilim dalları kesin bilgi üretme iddiası taşıır hâle geldiler. Fakat bu disiplinlerdeki uzlaşma olanağı, felsefede aynı derecede oluşmadı. Peki felsefenin sunduğu bu belirsizlikler, kesinlikten uzaklık ve belli kuramlarda uzlaşma zorluğu bir dezavantaj mıdır? Bertrand Russell bu soruya: "Felsefeci kesinlik barındırmayan düşünsel yaşamla barışık olduğundan, ortalama bireyden farklı olarak eleştirel yönünü daha çok kullanma eğilimindedir." diyerek karşı çıkar.

Bu parçadan felsefeye ilişkin aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Felsefe mantıksal açıklığı temel alarak bilimlerden ayrılır.
- B) Filozoflar her şeyi eleştirerek felsefenin bilimsel olmasını engellerler.
- C) Felsefe de zamanla bilimlerin sahip olduğu bilgisel statüye ulaşacaktır.
- D) Felsefenin kesinlik içermemesi, fizik gibi bilimleri ayrıcalıklı kılmaktadır.
- E) Felsefe sorgulayıcı yönüyle dogmatik kesinlikten uzak durur.

(2022-TYT)

Sistemli Olma

- ✓ Felsefe gelişigüzel düşünceler yığını değildir. Belli bir problem etrafında sistemli olarak yapılan bir sorgulama faaliyetidir.

Tümel (Bütüncül) Olma

- ✓ Felsefede ele alınan problem; belli bir yönü ya da parçasıyla değil, tüm yönleriyle bir bütün olarak incelenir.

Öznel (Subjektif) Olma

- ✓ Felsefi bir probleme verilen cevap, filozofun kendine özgü düşünce dünyasını yansıtır. Bu nedenle felsefede aynı probleme farklı cevaplar verilir.

Tutarlı Olma

- ✓ Felsefi düşünce; düzenli ve tutarlı bir yapıya sahiptir.
- ✓ Felsefi düşüncede tutarlılık, düşünce basamaklarının birbirine zıt düşünceler içermemesi, birbiriyle çelişmemesi yani birbirine uygun olmasıdır.
- ✓ Felsefi bir görüşü oluşturan yargıların uyumlu bir bütünlük oluşturmasıdır.

ÖRNEK-5

Herhangi bir konuda farklı filozoflar tarafından ortaya atılan fikirler birbirine karşıt olabilir. Bu fikirler birbiriyle çelişebilir. Ancak bir filozofun farklı konulardaki görüşlerinin birbiriyle çelişmesi kabul edilemez. Örneğin bir filozofun varlık görüşüyle ahlak ya da bilgi görüşü arasında uyum olmalıdır.

Bu parçaya göre felsefi düşüncenin sahip olması gereken en temel özellik aşağıdakilerden hangisidir?

A) Öznellik	B) Evrensellik
C) Sistemlilik	D) Rasyonellik
E) Tutarlılık	

ÖRNEK-6

- Aristoteles'e göre doğru davranış ölçülü olmalıdır.
- Sokrates'e göre doğru davranış bilgiyle temellendirilmelidir.
- Aristippos'a göre doğru davranış insana haz ve mutluluk vermelidir.

Filozofların aynı konuda farklı cevaplar ortaya koymaları, felsefi düşüncenin hangi özelliğinden kaynaklanır?

A) Merak etme	B) Öznel olma
C) Tümel olma	D) Rasyonel olma
E) Refleksif olma	

DİFnot

Felsefi Olmayan Düşünme Tarzları

- ✓ Sorgulamaya ve temellendirmeye dayanmayan düşünme
- ✓ Günlük çıkarılara yönelik akıl yürütmeler
- ✓ Doğru bilgiye veya doğru eyleme yönelmeyen anlık düşünceler
- ✓ Bir olaya karşı verilen ani tepkiler
- ✓ Dürtülere ve güdülere dayalı çağrışımlar
- ✓ Üzerinde düşünülmemiş hayaller, basit kanaatler veya ön yargılar

1. Auguste Comte'a göre felsefenin alanlarından biri olan metafizik, düşünce tarihinde önemli bir yeri olmayan, gerçeği arama çabasına hiçbir katkısı olmayan bir disiplindir. Bu yüzden pozitivist tavır gereği metafizik, felsefe ve bilim alanının dışında kalmalıdır.

Auguste Comte'un metafiziğe karşı bu tavrı felsefenin hangi özelliğine ters düşmektedir?

- A) Varlığa bütüncül yaklaşma
- B) Öznel nitelikli olma
- C) Eleştirel bir etkinlik olma
- D) Akıl ve mantık ilkelerine uygun olma
- E) Kendine özgü bir yöneme sahip olma

2. İlk çağlarda insan düşüncesi mitolojinin etkisindeydi. Bu mitolojiler genelde evrenin nasıl oluştuğu, insanın özgürlüğü ve kaderi, evren karşısında insanın neleri bilebileceği konularıyla ilgiliydi. Dönemin sonlarına doğru Thales'in evreni akılsal ilkelerle açıklamasıyla bu mitler önemini yitirdi. Fakat insanın düşünme ediminin tarihi bu sefer de Orta Çağ'da Aristoteles'in görüşlerinin ve kitaplarının etkisinde kaldı. Bu durum, Aydınlanma Dönemi'nde insan aklının hak ettiği yeri tekrar kazanmasına kadar sürdü. Oysaki insan düşüncesi ne İlk Çağ'da ne de Orta Çağ'da olduğu gibi mitolojilere ve otoritelere değil, insanın kendi usuna dayanmalıydı.

Bu parçada aşağıdaki özelliklerden hangisi eleştirilmektedir?

- A) Akla ve mantığa uygun düşünme
- B) Dogmatik düşüncelere bağlılık
- C) Mantık ilkelerine uygun söylemler
- D) Eleştirilebilen ve sorgulanabilen bilgi
- E) Otoritelerden bağımsız düşünme yeteneği

3. Birtakım temel olgu ve gerekçelerden fedakarlık etme pahasına da olsa bir filozof için tek önemli nokta "orijinal" olabilmektir. Çünkü her bir filozof, kendinden önce aynı konuyu ele alan diğer filozofların kabul ettiği birtakım ortak görüşleri bir araya getirip kendininkileri de bunlara eklemek yerine, sadece kendi görüşlerinin ekseni çevresinde bambaşka bir sistem kurmayı tercih eder.

Bu durum aşağıdakilerden hangisine yol açmaktadır?

- A) Felsefenin öneminin anlaşılamamasına
- B) Felsefenin gündelik yaşam üzerinde etkili olmamasına
- C) İnsanların felsefeden uzaklaşmasına
- D) Olanın değil, olması gerekenin incelenmesine
- E) Aynı konuda farklı sonuçlara ulaşılmasına

4. Çocuklarla filozoflar arasında hep bir benzerlikten söz ederiz. Her ikisi de meraklıdır ve önüne geleni sorgular. Bu sorgulama basit bir sorgulama değildir. Varlığın özüne inmek isteyen çok yönlü bir sorgulamadır. Bu sorgulama çocuklarda doğal ve olağan bir merak iken filozoflarda daha sistemli ve sıra dışı bir sorgulamadır.

Bu parçada çocukların ve filozofların hangi ortak yönünden söz edilmektedir?

- A) Evrensel sonuçlara ulaşmak istemeleri
- B) Hayret ve eleştiriyi temel almaları
- C) Ayrıntılara dikkat etmeleri
- D) Kendi deneyimlerinden yararlanmaları
- E) Özgün fikirler ortaya atmaları

5. Filozoflar arasındaki görüş ayrılıklarına karşın bütün felsefi temellendirmeler amaçları bakımından genele yöneliktir. Temellendirilmesi hedeflenen bütün insanların her zaman, her yerde yöneldikleri varsayılan değerlerdir.

Bu parçada felsefenin hangi özelliği dile getirilmektedir?

- A) Öznelliği içinde evrensel bakışa sahip olduğu
B) Şüphe ve hayret etmeyi gerektirdiği
C) Hikmetin ve bilgeliğin arayışında olduğu
D) Metafizik konuları araştırdığı
E) Eleştirel bir yönteminin bulunduğu

6. Evrenin nereden geldiğini sormak her zaman insanoğlunun vazgeçilmez bir özelliği olmuştur. Bu tür sorulara hiçbir zaman cevap verilemeyeceği bilinse bile, insanoğlu yine en uç sorulara kadar sorar da sorar.

İnsanların bu tür sorular sormalarının temelinde aşağıdakilerden hangisi bulunmaktadır?

- A) Tutarlı düşünme becerisi
B) Dil ile iletişim sağlama kolaylığı
C) Sistemli ve düzenli olma isteği
D) Merakla bilmeye çalışma arzusu
E) Toplumsal sorunları çözme çabası

7. Felsefe sadece bir nesne hakkında düşünmek değildir. Zihin bir nesneyi düşünürken aynı zamanda o nesneye ilişkin kendi düşüncesi hakkında da düşünür.

Bu parçada felsefenin hangi özelliği dile getirilmektedir?

- A) Her konunun özünü araştırması
B) Evrensel nitelikteki konuları ele alması
C) Refleksiyonel olup bilgi üstüne bir bilgi olması
D) Aklın etkili olarak kullanılması
E) Sistemli ve düzenli olması

8. Filozof, evren ve yaşam hakkında sorular soran ve sorulara açıklık getirmek isteyen kişidir. Bu amaçla hareket eden filozof belli bir probleme odaklanır. Bu problemi adım adım incelemeye başlar. Bu problemle ilgili mevcut bilgiyi kendi akıl süzgecinden geçirir. En sonunda da bu probleme ilişkin kendi içinde tutarlı bir açıklama modeli geliştirir. Bu açıklama modeli filozofun kişiliğini ve evren algısını yansıtır.

Bu parçadaki açıklama felsefi düşüncenin aşağıdaki özelliklerinden hangisiyle ilişkilendirilemez?

- A) Merak etme
B) Sistemli olma
C) Eleştirel olma
D) Hayret etme
E) Öznel olma

9. Filozof mutlak bilgileri bulduğunu düşünerek mutluluk duyan bir kişi değildir. Aynı zamanda o, hiçbir şeyin bilinemeyeceğini düşünen bir kuşkucu da değildir. Gerek bilgi gerekse eylem alanında ön yargılardan, içinde yaşadığı çevrenin kalıplaşmış düşüncelerinden uzak durabilen kişidir. Bu düşüncelere dışarıdan bakabilen, irdeleyip eleştirebilen kişidir.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi "filozoflar"ın özelliklerinden biri olamaz?

- A) Dogmatiklik
B) Yenilikçilik
C) Sorgulayıcılık
D) Yaratıcılık
E) Akılcılık

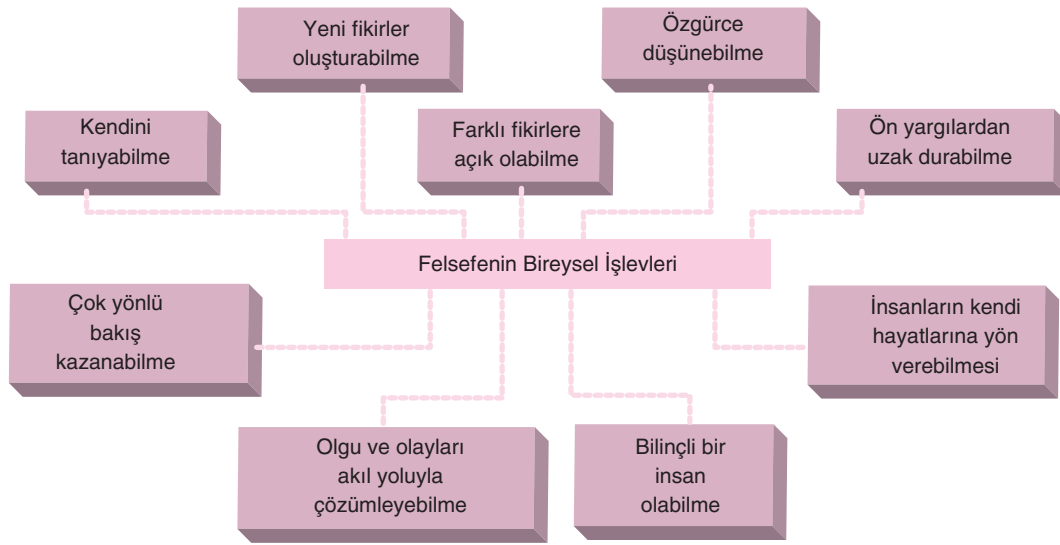

1064889

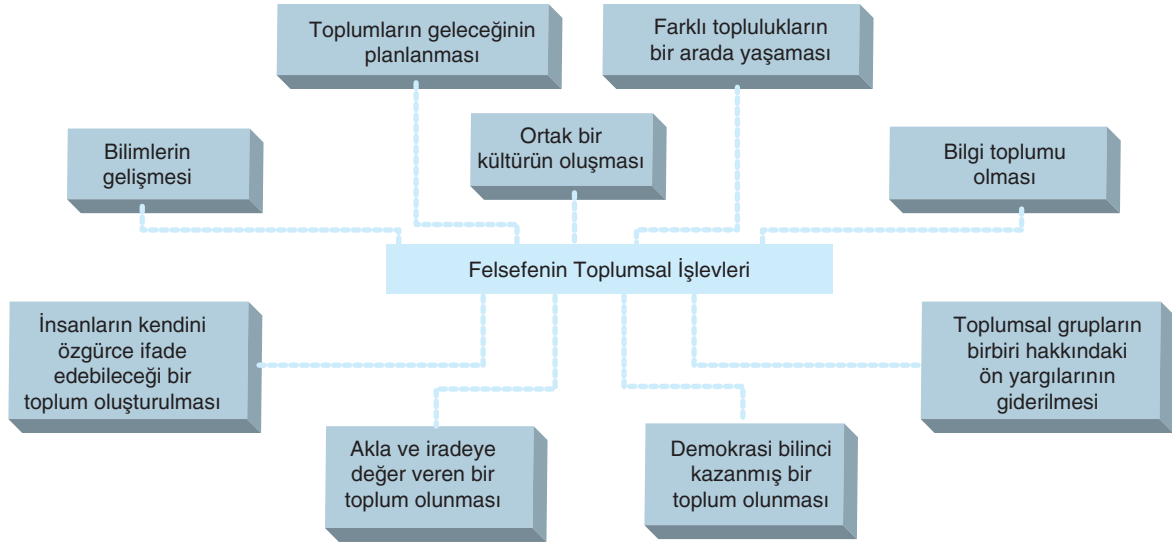
ÖĞRENCİ NO	YANITLAR
1 0 0 0 0 0 0	1 A B C D E 11 A B C D E
2 1 1 1 1 1 1	2 A B C D E 12 A B C D E
3 2 2 2 2 2 2	3 A B C D E 13 A B C D E
4 3 3 3 3 3 3	4 A B C D E 14 A B C D E
5 4 4 4 4 4 4	5 A B C D E 15 A B C D E
6 5 5 5 5 5 5	6 A B C D E 16 A B C D E
7 6 6 6 6 6 6	7 A B C D E 17 A B C D E
8 7 7 7 7 7 7	8 A B C D E 18 A B C D E
9 8 8 8 8 8 8	9 A B C D E 19 A B C D E
10 9 9 9 9 9 9	10 A B C D E 20 A B C D E

FELSEFENİN BİREYSEL VE TOPLUMSAL İŞLEVLERİ

- ✓ Felsefenin ana işlevi; gerçeklik, doğruluk ve doğru yaşamın ne olduğuna dair en temel soruları sormasıdır.
- ✓ Felsefe hem mevcut düşünce ve fikirlerin sürdürülmesi hem de yeni fikirlerin geliştirilmesiyle insanlığın evrensel düşünceler üzerinden ortaklaşmasını ve farklı fikirlerle karşılaşarak kalıplaşmış düşüncelerden uzaklaşmasını sağlar.
- ✓ Bilgi erdem ve mutluluğun ne olduğu, doğruluk, adalet, iyilik güzelliği, barış ve özgürlük gibi fikir ve kavramlar felsefenin ana problemleri arasındadır.
- ✓ Felsefenin belki de en önemli yararı insanın bilinçli bir varlık olarak yaşamını kendi ellerinde tutabilmesinin bazı olanaklarını veriyor olmasıdır.
- ✓ Felsefe aracılığıyla düşünen birey çok yönlü ve ayrıntılı düşünebilen, anlama ve açıklama becerileri yüksek ve tahmin yeteneği gelişmiş bireydir.

- ✓ İnsanlar hayatı anlamak ve yaşanılır kılmak için sürekli bir çaba içinde olmuştur. Bu çabalar insanlarda felsefeyle birlikte özellikle bilim, sanat, din ve siyasetten beklentiler oluşmasına yol açmıştır. Daha fazla bilgi ve pratiğe yönelik çözümler oluşturabilmek felsefi düşünmeyi gerektirir. Bilimde araştırılabilecek yeni bir konunun, sanatta bir duygunun farklı ifadesi felsefeyle kazanılır.

1. Epiktetos'un da dediği gibi filozof, dinlendiğinde bireyi herkesten daha özgür yapabilecek kişidir.

Epiktetos'un bu düşüncelerinden hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Felsefeyle uğraşmak zaman kayıdır.
- B) Felsefe boş ve gereksiz bir uğraştır.
- C) Felsefe bağımsız düşünme yeteneği kazandırır.
- D) Felsefe işlevi olmayan bir etkinlik.
- E) Felsefe yaşamdan kopuk bir düşünce sistemidir.

2. **Seneca**, "Felsefe, günlerimizi çekici kılmaya ve boş zamanlarımızın tatsızlıklarını gidermeye yarar. Ayrıca felsefe, ruhu terbiye eder, hayatı düzenler, yapılması ve yapılmaması gerekenleri gösterir." **diyerek felsefenin hangi yönü üzerinde durmuştur?**

- A) İnsan yaşamına rehberlik etmesi
- B) Bilimlere yol göstermesi
- C) Çözülmemiş sorunlarla ilgilenmesi
- D) Tutarlı düşünceler sunması
- E) Çağın koşullarını yansıtmaması

3. Milattan önce Atina'da demokrasinin gelişmesinde ve ilerlemesinde şüphesiz felsefenin de etkisi vardır. Felsefe, demokrasinin temel ilkelerinden biri olan hoşgörü'nün toplumda yerleşmesine, toplumsal bir varlık olan insanın toplumsal hayattaki sorumluluklarının farkında olmasına, bireylerin nasıl iyi birer yurttaş olacaklarını düşünmelerine ve demokrasinin gerektirdiği yaşama tarzına alışmalarına önemli katkılarda bulunmuştur.

Bu parçadan felsefenin işleviyle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Felsefe bireye ahlaki değerleri öğretmek bireyin erdemli olmasını sağlar.
- B) Felsefe siyasi yapıların gelişmesine katkıda bulunur.
- C) Felsefe, insanın bilme ihtiyacını karşılar.
- D) Felsefe bireye farklı bakış açıları kazandırır.
- E) Felsefe dinî düşünceleri temellendirir.

4. Felsefe bilgisinden beklenen, bütün zamanlar için geçerli bir bilgi yükündense üzerinde uğraşılacak konunun daha açık ve belirgin olarak anlaşılmasına imkân sağlayan eleştireci, yaratıcı bir araştırma zihniyeti ve alışkanlığı kazandırmasıdır.

Bu parçada felsefenin hangi işlevi üzerinde durulmaktadır?

- A) Bireyi mutlu kılması
- B) Farklı fikirlere karşı hoşgörü geliştirmesi
- C) Soru sorma ve düşünme yetilerini geliştirmesi
- D) Bireyin gündelik yaşamını kolaylaştırması
- E) Bilinmeyen konulara açıklık getirmesi

5. Felsefe akla dayanan ve temellendirilmiş düşüncedir. Felsefe dogmatik düşüncelere bir eleştiri olarak ortaya çıkmıştır. Bu yüzden karakterindeki bu akla bağlılık ve özgürlük, ister istemez onunla uğraşan insanlara da yansımacaktır. Felsefeyle uğraşan, akla ve özgür düşünceye değer veren insanların oluşturdukları toplum da aynı karakteri yansıtmaktadır.

Bu parçada felsefenin toplum hayatı üzerindeki hangi rolü vurgulanmıştır?

- A) Farklı kültürleri sahip insanların bir arada yaşamasını sağlama
- B) Demokratik toplumların oluşmasını sağlama
- C) Bilimsel gelişmelere destek verme
- D) Akla ve özgürlüğe önem veren toplumların ortaya çıkmasını sağlama
- E) Kalıp yargılara bağlı insanların yaşadığı toplumlar oluşturma

6. İlk Çağ filozoflarından Diyojen, etrafındakilere "Azla yettin!" derken kendisi de bir fıçının içinde elindekilerle yetinerek ve mümkün olduğunca az şeyle asgari bir düzeyde yaşamıştır.

Bu parçaya dayanılarak filozoflarla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Yaşamdaki her şeyi sorgulama konusu yaparlar.
B) Hayatta işe yarayacak bilgiye nasıl ulaşılacağını gösterirler.
C) Mutlu yaşamayı sağlayacak doğru bilginin peşindedirler.
D) Olması gerekeni bizzat yaşayarak gösterirler.
E) Yaşamı anlamlı kılmaya çalışırlar.

7. Felsefe salt düşünce etkinliğidir. Düşünen insan merak eder, merak eden insan da soru sorar. Fakat insanların soru sorabilme yeteneğine sahip olmaları her insanın felsefi soru sorabileceği anlamına gelmez. Filozofların soruları belli bir amaç, tutarlılık ve temellendirme barındırır. Felsefi soru hakikati arayan bir sorudur. Ayrıca sıradan bir soru derin bir düşünme etkinliğinin ürünü değilken felsefi soru derin ve eleştirel bir bakış açısının ürünüdür. Fakat tüm bunlar felsefi soruların neden bu kadar önemli olduğunu açıklamaya yetmez. Felsefi sorular cevaplardan çok daha önemlidir. Çünkü cevaplarından çok daha öte bir amaç taşırlar: Yeni soruların varlığına neden olmak.

Bu parça aşağıdaki yargılardan hangisini destekler niteliktedir?

- A) Felsefi sorular insanın bilme ihtiyacını karşılar.
B) Felsefi sorular, cevaplarını zorunlu kılmaktadır.
C) Felsefi soruların cevapları var olanı en iyi şekilde belirtirler.
D) Felsefi sorular hakikati açığa çıkaracak niteliğe sahiptirler.
E) Felsefi sorular felsefenin sürekliliğini sağlar.

8. Felsefe, insanın kendi kişisel etkinliğinin nasıl bir etkinlik olduğunun bilincine varmasına yarar. Bilinçlenen kişi de hem özgür davranma hem de sorumluluk yükleme gücü kazanır. Bağlı olduğu sosyal gruptan bağımsız davranabilecek düzeye erişir.

Bu parçaya göre felsefe insana aşağıdakilerden hangisini kazandırır?

- A) Toplumla uyumlu olmayı
B) Gerçeğin arayışında bulunmayı
C) Evrensel nitelikli konularla ilgilenmeyi
D) Yerleşik düşüncelerden bağımsız davranmayı
E) Refah düzeyini artırmayı

9. • Felsefe insanın aklını veya diğer düşünme yetilerini kullanarak var olan hakkında soru sorup cevap arama etkinliğidir.
• Felsefe; insanı, evreni, değerleri anlamak için sürdürülen en geniş araştırma çabası, birleştirici ve bütünleştirici bir açıklama gayretidir.
• Felsefe; evrenin doğası, inançların temellendirilmesi ve eylemlere ilişkin akla dayalı, eleştirel ve sistematik düşünme faaliyetidir.

Bu bilgilerle aşağıdakilerden hangisi belirtilmektedir?

- A) Felsefenin alt dalları
B) Felsefenin işlevi
C) Felsefe ve bilim ilişkisi
D) Felsefenin yöntemi
E) Felsefenin ortaya çıkış koşulları

1064890

ÖĞRENCİ NO	YANITLAR
1 0 0 0 0 0 0	1 A B C D E 11 A B C D E
2 1 1 1 1 1 1	2 A B C D E 12 A B C D E
3 2 2 2 2 2 2	3 A B C D E 13 A B C D E
4 3 3 3 3 3 3	4 A B C D E 14 A B C D E
5 4 4 4 4 4 4	5 A B C D E 15 A B C D E
6 5 5 5 5 5 5	6 A B C D E 16 A B C D E
7 6 6 6 6 6 6	7 A B C D E 17 A B C D E
8 7 7 7 7 7 7	8 A B C D E 18 A B C D E
9 8 8 8 8 8 8	9 A B C D E 19 A B C D E
0 9 9 9 9 9 9	10 A B C D E 20 A B C D E

1. Felsefe için,

- Descartes "Hikmeti incelemektir."
- Bergson "Maddeyi konu edinen bilimlerden ayrı bir sahası ve ayrı bir yöntemi olan bağımsız bir disiplindir."
- Farabi "İnsanın kendini bilip tanimasıdır."

der.

Bu açıklamalara dayanılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Filozoflar aynı konuda birbirlerinden bağımsız düşüncelere sahip olabilirler.
- B) Filozoflar birbirlerinin düşüncelerinden yararlanırlar.
- C) Filozoflar zamanla düşüncelerini değiştirebilirler.
- D) Filozoflar görüşleriyle içinde yaşadıkları toplumu etkilerler.
- E) Filozoflar aynı konuda benzer düşünceler ortaya koyarlar.

2. "Var olan her şey değişir. Değişmeyen tek şey değişimin kendisidir." diyen Herakleitos, değişime ilişkin bu görüşünü evrenin ana maddesinin ateş olduğu görüşü ile tamamlamıştır. Çünkü ateş diğer öğelerden farklı olarak önüne gelen her şeyi değiştirme özelliğine sahiptir. Herakleitos bu görüşleri savunduktan sonra "Varlıktaki değişim bir yanılgıdan ibarettir." deseydi kendisi ile çelişkiye düşmüş olurdu.

Felsefi görüşlerde çelişkiye düşülmemesi felsefi bilginin hangi özelliği ile ilgilidir?

- A) Sorgulayıcı olma
- B) Olması gerekeni inceleme
- C) Tutarlı olma
- D) Varlığın özünü araştırma
- E) Yaratıcılık gerektirme

3. İnsan kendini, içinde bulunduğu bu şaşırtıcı dünyanın anlamını, yaşamın ve kişisel varlığının amacını bilmek ister. Yaşamın amacı nedir ve nasıl yaşanmalıdır? Felsefe bu tür sorulara kesin yanıtlar bulmak için değil onlar üzerinde düşünmek, akla yakın görünen yanıtları gözden geçirmek için çabalar. Felsefe için kısaca "Ruhun evren üzerindeki serüveninin bir tasviridir." denilebilir.

Bu parçaya göre felsefe ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Anlamaya yönelik sorgulamada bulunur.
- B) Belirli bir refah ortamında doğar.
- C) Evrensel nitelikli konuları ele alır.
- D) Konusu toplumsal koşullardan etkilenir.
- E) Gündelik yaşam üzerinde etkisini görmek güçtür.

4. Felsefenin uğraştığı problemler, insan yaşamının ve varoluşunun evrensel problemleridir. Felsefe, pratik olanakları bir yandan zenginleştirirken öbür yandan bireye bilgi, varlık, değerler üstüne soru sorma alışkanlığı ve araştırma ruhu kazandırır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi üzerinde durulmaktadır?

- A) Felsefenin yöntemi
- B) Felsefenin diğer alanlarla ilişkisi
- C) Felsefenin işlevi
- D) Felsefenin konusu
- E) Felsefenin doğuşu

5. Felsefe bilgisi ve felsefe sistemleri zaman içinde eskimez. Oysa bilimde eskiyen bir teori atılır. Bir felsefe sistemi varlığı açıklamada tutarlı ise daima geçerlidir. Örneğin bir Platon ya da Descartes sisteminin günümüzde de taraftarlarının ve geçerliliğinin olduğu görülebilir.

Bu parçada felsefi bilginin hangi özelliği vurgulanmaktadır?

- A) Evrensel olup tüm ulusların katkı sağlaması
- B) Kesinlik ve bitmişliğin bulunmaması
- C) Olması gerekeni incelemesi
- D) Kendine ait bir yönteminin olması
- E) Toplumsal sorunlara çözüm bulması